

אבהא כלטן

סיפורים והוראות מתוך התוועדיות של

המשפיע הרב חיים זקלס

חלק ג'

תשפ"ו

קובץ פנימי

ללא אחריות כלל וכלל

ליקטו ורשמו: תלמידי שיעור ב'

ובראשם התמימים יוסף יצחק

שזורץ וראובן לדיוב

הגהה: מ. ז.

הדרשן הרב יעקב גלינסקי, שהה תקופה בחייו במחנה עבודה. בצריף שבו התגורר הצטופפו אנשים שהיו בתפקידים בכירים מאוד לפני שנשלחו לגלות. באחת הלילות, הוא שם לב שאחד מהם שולף שקית בלויה מתחת לאחד הדרגשים ולובש מדים ישנים ומצדיע לעצמו. הרב גלינסקי פנה אליו ושאל אותו לפשר המנהג המוזר; הוא ניסה להתחמק אבל בסוף השיב שמחוץ לחומות הכלא הוא היה בתפקיד בכיר מאוד (שופט או גנרל) וכדי לא לאבד צלם אנוש הוא מזכיר לעצמו מדי פעם מי הוא באמת ומי האני האמיתי שלו: "למרות שכאן מתייחסים אליי כמו כלב, יום אחד יתהפך הגלגל ואני אחזור לתפקידי האמיתי ואחזיר להם כגמולם".

יש תאריכים בשנה שתפקידם להזכיר לנו מי אנחנו באמת: חסידים, מקושרים, תמימים, נרות להאיר! אין לנו פריבילגיה להתייחס או ליפול ולהתרסק, אנחנו צריכים להסתכל במראה מדי פעם - כמו שאמרה הרבנית חיה מושקא למשב"ק ר' חיים ברוך הלברשטם - ולומר לעצמינו: כמה אנחנו מוצלחים! וכמה אנחנו טובים! וכמה אנחנו מסוגלים הרבה יותר! איר זייט דאך דעם רבינס קינדער!

ט' כסלו זה יום ההצלה של משפחתה של אימי, משפחת וישצקי, מעמק הבכא הסובייטי.

יש דברים שלא מדברים עליהם כשמספרים לנו על המסירות נפש ברוסיה הסובייטית, מצנזרים חלק מהאירועים כי יש דברים שקשים לעיכול. אמא שלי פגשה את אבא שלה לראשונה בגיל שבע. אבא שלה נשלח לגלות כשסבתי היתה בהריון עם תאומים (הרה"ח שלמה וישצקי

אנהאלטן | ט' כסלו

ע"ה ולהבחל"ח אמא שלי שתחי'. כשאבא שלה חזר הביתה לאחר קרוב לשבע שנים, מצומק וחלוש, לקח לאימי קצת זמן להתחבר אליו.

ר' חיים צימרמן בעל מחבר הספר "אגן הסהר", התבטא שהיחיד בעולם התורה שהוא יכול לדבר אתו על הספר שלו שעוסק בקו התאריך - זה הרבי מליובאוויטש. פעם הרבי הסביר לו שיש כמה דרגות בלימוד תורה לשמה: א. בשביל לדעת את המעשה אשר יעשון ב. לקשר נפשו בה' ג. לשמה - לשם התורה, לקשר את התורה למקורה. אבל הדרגה הכי גבוהה בלימוד 'לשמה' הוא לימוד ללא שום סיבה וטעם, והרבי המחיש זאת: כמו ילד שלא ראה את אביו תקופה ארוכה, ולפתע נפתחת הדלת, ואביו מופיע בפתח, אזי הוא רץ לקראתו בזרועות פתוחות, לא כדי לקבל מתנה ולא כדי להרוויח משהו לעצמו. הרבי אף התבטא שהוא הכיר אנשים שכך היתה צורת הלימוד שלהם.

במהלך הבריחה הגדולה של חסידי חב"ד מרוסיה בשנת תש"ו-תש"ז, משפחתה של אמי, משפחת וישצקי, הייתה אמורה לצאת ברכבת האחרונה, הבן הבכור שלום בער, ילד בן עשר, נשלח כבר ברכבת לפני אחרונה, מתוך ידיעה שתיכף הוא נפגש בחזרה עם המשפחה, אך למעשה הם פספסו את הרכבת ונשארו ברוסיה עוד עשרים שנה, עד שנת תשכ"ו. שלום בער הצעיר הגיע בגפו לאמריקה הגדולה ונאלץ לעבור טלטלות רבות עד שהקים משפחה. הרבי לקח אותו תחת חסותו ודאג לו. באחת הפעמים שנכנס ליחידות הוא הראה לרבי תמונה טרייה של משפחתו שהוברחה בדרכים לא דרכים מעבר למסך הברזל. הוא התכוון רק לחלוק ולשתף את הרבי בהתרגשות הגדולה, אך הרבי לקח

אנהאלטן | ט' כסלו

את התמונה והניחה אחר כבוד במגירת השולחן. שלום בער מתאר סוג של תחושה צורבת, האם הרבי לא מבין כמה התמונה הזו יקרה לליבי? רק לאחר עשרים שנה, כשמשפחת וישצקי הצליחה לצאת סוף סוף מרוסיה בברכת הרבי, השיב לו הרבי את התמונה כאומר: 'בני המשפחה שלך היו כל הזמן מונחים עמוק במגירת ליבי; לרגע לא הפסקתי להתפלל ולחשוב עליהם'.

גרתי חודשים רבים אצל הדוד שלום-בער בבית. שמעתי ממנו סיפורים רבים על הרבי חלקם אישיים וחלקם מוכרים. הוא היה אמן הסיפורת, ידע לתאר בצבעים עסיסיים כל פרט, ותמיד עיניו בערו בהתרגשות, ודמעות של אהבה אין סופית לרבי נקוו בעיניו. כוס הייסורים והסבל שהיו מנת חלקו הגדישו את הסאה, אך למרות כל מה שעבר בחייו היה חסיד אמיתי שלא וויתר על חת"ת ורמב"ם ומקווה ושאר הוראות הרבי עד קוצו של יו"ד. בשארית כוחותיו נאחז בהם עד יומו האחרון.

כל שנה בי"ב תמוז היו מביאים לנו את זקני החסידים בנחל'ה להתוועדות כדי שנביט בהם ונקשיב לשתיקתם. היו אלו יהודים בעלי מסירות נפש שחיו תחת המגף הסובייטי בשנים לא פשוטות כלל. לא הבנו את הזכות הגדולה לחיות בצלם של אריות אלה, דמויות הוד שכל שריר ונים בגופם חדור בדם עמל ויזע.

היו שם חסידים שהסתלקו עוד כשהייתי ממש צעיר: ר' בערל ריקמן - שלמד ב'חיידר' עם הרבי; ר' חיים זלמן קאזלינר - לוחם ללא חת; ר' שלום וילנקין - הבן של המלמד של הרבי; ר' מענדל גרליק - שזייף דרכונים בלבוב והציל חסידים רבים; ר' רפאל חודידייטוב - ששר לפני הרבי את הניגון 'אתם שלום' ועוד; ויש דמויות כאלה שהיו צעירים יותר

אנהאלטן | ט' כסלו

ואני זוכר היטב כמו: ר' אהרון חן, ר' מוטל קאזלינר, ר' משה ניסלעוויטש ועוד.

ר' אהרון חן היה מספר לעיתים קרובות סיפור שהתרחש עמו בגלות: פעם, כשהיה בסיביר, אחד מחבריו האסירים שהיה בעברו רופא כירורג, הסב את תשומת ליבו לגולת שומן בעמוד השדרה. לאחר שלילת האפשרות שמדובר ב'פרונקל', הציע לו לערוך ניתוח להסרת הגידול. "עד שתתחרר, עלול הגידול להתפשט ולשתק את עמוד שדרה".

בנסיבות התנאים ששררו במחנה הוא הציע לערוך לו ניתוח בתנאים בלתי אפשריים שהיו ברשותם. בעזרת סכין מגולפת, ללא חומרי הרדמה, ובלי שום אמצעים סניטריים. רגע לפני שהתיישב על ספסל ומתח את זרועותיו, הוא ביקש לתת לו חמש דקות לחשוב חסידות ורק כשהרופא יזהה שהוא מנותק מהסביבה יתחיל לנתח. וכך הווה. הוא ישב ושקע בעניין בחסידות עד סיום הניתוח. הניתוח הצליח וחיוו נצלו. ר' אהרון יכול היה לשבת על ספסל רחוב בנחלה או בלוד, במשך זמן ארוך, ולחשוב על ענין בחסידות.

ר' מוטל קאזלינר: האמת שהמבט שלו היה מפחיד אותי. פעם פגשתי אותו באמצע הרחוב בכ"ה ניסן וספרתי לו שזהו יום הולדתי. הוא הזמין אותי אליו הביתה ונתן לי מתנה ספר תניא קטן. כשהיה ברוסיה, כנראה בטשקנט או סמרקנד, גידול זקן היה סכנה מוחשית ומידית הן על המגדל והן על כל מי שבא עמו במגע. בית דין של שלשה חסידים פסקו שעליו להסיר את זקנו. תחשבו על הסיטואציה הלא פשוטה: זקני החסידים צריכים לגזור על חסיד צעיר לגזוז את זקנו. הם קראו להוריו והודיעו להם את הפסק. ההורים שלו השיבו: "אנחנו לא אמרנו לו לגדל ואנחנו לא נאמר לו לקצץ".

אנהאלטן | ט' כסלו

חשוב להבהיר שר' מוטל לא היה איש אמיץ בטבעו. אשתו ספרה בערוב ימיה שהוא היה טיפוס פחדן וחששן בחיים הרגילים, אבל כפי שהרבי אומר ב'ואתה תצוה' כשעצם הנשמה מתגלה - כל המציאות של היהודי משתנית והוא מגלה בתוכו תוקף עצמי שלא ידע על קיומו.

כשר' פאלע קאהן נאלץ להפרד ממשפחתו ולהישלח לגלות, בתו בת השנתיים לא הצליחה לראות אותו מכיון שהאשנב היה גבוה. עברה שם אישה מבוגרת והפטירה בטרוניה: "תרימו את הילדה, היא לא תראה את אבא שלה יותר לעולם..." זה שבר את ר' פאלע לגמרי, וגניחות הבכי שלו נשמעו כל הדרך חזרה אל תאו.

מדובר באנשים כמוני וכמוכם עם רגשות אנושיים, עם דאגה לילדים והמשפחה, שלא חיפשו להיות גיבורים, ולהיכתב בספרי ההיסטוריה ובספרי הקומיקס... שאלו פעם את אחד הלוחמים האמיצים בגבעת התחמושת מאיפה הוא שאב את הכוחות לפעולות ההרואיות שהוא ביצע. הוא השיב בפשטות: "רק רציתי לחזור הביתה בשלום".

לר' משה ניסעלוויטש קראנו אליהו הנביא, מחמת זקנו היורד על פי מידותיו, והדמיון שלו לאליהו הנביא מסיפורי מחניים - בסיפור על אבא של רש"י והיהלום... הוא סיפר לנו שכילד צעיר הוא למד במחתרת אצל משפחה שהסכימה להסתכן ולהחזיק בביתה תלמוד תורה. הכל היה חשאי וסודי. יום אחד הוא זרק בטעות אבן על אחד מילדי השכנים אמא שלו הזעיקה משטרה והלשינה שהילד לא הולך לשקאלע. בלית ברירה הוא נאלץ ללכת ללמוד בבית ספר העירוני על טהרת המרקסיזם.

בשבת הראשונה הוא נעדר בתירוץ שלא הרגיש טוב. כשהגיע ביום ראשון לכיתה המורה שאלה אותו בציניות לקול צחוקם המתגלגל של כל תלמידי הכיתה: "נעדרת כי לא הרגשת טוב או כי אתמול היה

אנהאלטן | ט' נסלו

שבת?! " כך זה חזר על עצמו מדי יום ראשון. בפעם הרביעית המנהל התערב אך גם זה לא עזר. בפעם החמישית הוא נלקח לוועדה סוציאלית בבנייני העיריה. ישבו שם מסביב לשולחן בוגרי ישיבות לשעבר. כל אחד התפאר בכמות הדפים שהוא למד בעברו: במיר, בלומז'ה, בראדין. כל אחד בתורו ניסה להביא הוכחות ונימוקים הלכתיים כי מותר לו לחלל שבת אחת כדי לחלל בעתיד שבתות הרבה...

כאשר הם ראו שהוא לא משתף איתם פעולה הם עברו לשיטת ה'מקל' ואיימו עליו שייקחו אותו לבית אמנה ואת ההורים ישלחו לסיביר - אם לא יופיע בשבת הבאה לשקאלע. לא עזרו לו תירוציו שההורים שלו דוקא מאוד רוצים שהוא ילך לבית ספר, אבל סביו, שכבר נפטר, הזהיר אותו לפני מותו לא לדרוך בשום פנים ואופן בשערי בית הספר העירוני.

בשבת לאחר מכן היתה אווירת נכאים בביתם. ממש תשעה באב. כל רשרוש רוח בחלון הבהיל אותם מאוד. הם היו בטוחים שהנה-הנה, עוד רגע, באים אנשי הקג"ב לאסור אותם. אך מסתבר שגם הקליפה הקשה ביותר לא עומדת בפני תוקף עצמי ועקשנות יהודית; הקליפה התבטלה ומאז כבר לא הציקו לו יותר.

הרבי הריי"צ כשנכנס בשערי שפאלערקע החליט לא להתרגש ולא לתת מציאות ותפיסת מקום לצד שכנגד. למרות התיאורים המזוויעים שפטיע, חיית אדם על שניים, תיאר בשפה רוסית ציורית מזעזעת כדי להכפיף את רוח הרבי; ולמרות אווירת האופל ששררה במקום - הרבי שוקע באותיות המחשבה ומפליג למחוזות ילדותו. הוא התנהג שם כמו בביתו. הרבי התעמת איתם על כל דבר: להצטלם בשבת, סרב לעמוד ולשמוע את בשורת השחרור, הרבי ערך שביתת רעב שיחזירו לו את התפילין ועוד, עד שהקליפה התכופפה בפני הרבי ותהליך השחרור יצא

לדרך.

ר' לייבל מוצקין ניהל את המערכת המשומנת של הבריחה מלבוב. הוא הסתובב בתחנת המשטרה כבשלו. שיחד את מי ששיחד ודאג שאף אחד לא יטרפד את העשאלונים. יום אחד בעודו מסתובב בתחנת המשטרה כבעל הבית, נפתחה הדלת של משרד מנהל התחנה. הוא הסתכל עליו במבט מאויים, וכמו נפוליאון ומשה מייזליש בשעתו, שאל בתוקף: "מה מעשיך במקום הזה? אני רואה אותך פה יותר מדי?!!" ר' לייבל לא איבד עשתונות והשיב לו בביטחון מופרז: "אתה לא זוכר ששירתנו יחדיו במלחמת העולם השניה בסטלינגרד?". עוד לפני שהמפקד ההמום עיכל את העוקץ, ר' לייבל זרק לו משפט: "אני כעת ממחר, אבל אנחנו צריכים למצוא זמן מתישהו לשבת קצת על כוס בירה, ולהעלות זכרונות". ונעלם ברוח.

לפעמים כאשר רואים שלא מצליחים לבטל לגמרי התאוות שלנו צריך רק לדחות אותם להזדמנות אחרת; לעכב מעט ולהשהות. לומר ליצר הרע: "אני מבין שאתה מאוד רוצה להשיג את מבוקשך כאן ועכשיו, אבל חכה, אני עסוק כעת, אני ממחר לתפילה, ללימוד שיחה, תבוא מחר!"

פעם עקבו אחריו שני אנשי קג"ב באמצע הלילה. הכיסים שלו היו מלאים בדרכונים מזוייפים שיכלו לסבך אותו קשות. הוא הוביל אותם אחריו בערמה לסמטה נידחת וחשוכה, הדביק להם את הראשים אחד בשני וחיסל אותם. הקג"ב נשבעו לנקום בו ורדפו אחריו עד לניו-יורק. יום אחד שני אנשים במראה חרדי הגיעו למזכירות ושאלו את ר' בנימין קליין, אם לייבל-פרץ לומד כאן. הכינוי 'לייבל פרץ' הדליק נורה אדומה

אנהאלטן | ט' כסלו

בראשו של ר' בנימין והוא נכנס לחדר של הרבי וסיפר את המתרחש. הרבי הורה לשלוח אותו בבהילות לשלשה חודשים למונטריאול, עד יעבור זעם.

בתרס"ו היה בלגן גדול בליובאוויטש. אחד התמימים שלמד בישיבה התחבר לנוער פורק עול מ'פועלי ציון' והתחיל ללמוד ממעשיהם הריקים. כמה תמימים ארבו לנער הזה וחטפו אותו והחביאו אותו באחד החדרים של הישיבה עד שאביו יבוא לישיבה וייקח עליו אחריות.

הצעירים מ'פועלי ציון' הגיעו זועמים עם אקדחים לישיבה ואיימו שיעשו ונדליזם אם לא יחזירו להם את הבחור שנחטף. הם ירו כמה יריות לתוך הישיבה. הרבי הריי"צ שהיה מנהל הישיבה נאלץ להסתובב עם אקדח בכיס ותקופה מסוימת לא שהה בליובאוויטש. פעם יצא הרבי מהמקווה ובחוץ המתין לו אחד מאותם פורקי עול, תפס את הרבי בצווארון והצמיד את הרבי אל הקיר. הרבי חבט בו בעצמה בשני זרועותיו על שני לחייו, ועם הברך נתן לו בעיטה ל'אותו מקום'....

בתרס"ב, הגיעו מטעם המשטרה לסגור את הישיבה על מנעול ובריה, בטענה, שהרבנים לא השתלמו בלימודי חול ועוד כהנה תלונות. הם נעלו בחותמת שעווה את שער הישיבה כדי לוודא שאיש לא יפר את הפקודה.

הרבי הריי"צ המנהל-פועל קרא ליעקב הבנאי והוא התקין מדרגות דרכם יוכלו התמימים להיכנס לזאל דרך החלון. כאשר השוטרים הגיעו למחרת לאכוף את ההוראה נדהמו לראות זאל מלא בתמימים לומדים בחיות ובהתלהבות כאילו לא ארע דבר. מכיון שהמנעול והחותמת נשארו שלמים לא היה להם פתחון פה. הם רשמו הערת ביקורת קטנה על

אנהאלטן | ט' כסלו

הריי"צ ועזבו את השטח בבושת פנים.

תמימים יקרים! לא נותנים לכם להיכנס מהדלת – תכנסו מהחלון; אם החלון סגור תכנסו מהארוכה...

ר' חיים בן-ציון ראסקין היה חסיד מקושר בכל נימי נפשו, הרבי הריי"צ התבטא עליו פעם: "גר לו יהודי ליד מוסקבה, בכל יום משכים הוא בשעה 4 ללמוד תורה, ולפני זה הוא אומר תהלים ושופך דמעות כמים. ועל מה הוא בוכה, מבקש הוא רחמים מה' יתברך שילדיו ונכדיו ילכו בדרך הישר".

כאשר החלו לנשב רוחות ההשכלה, ארז את מטלטליו ועבר להתגורר בעיר ג'זאטסק על-מנת שבני משפחתו לא יושפעו מחבריהם היהודים (בגז'אטסק התגוררו בעיקר גויים); בערוב ימיו באירוע משפחתי שרו לו בניו בשמחה: "טאטע דו אין ראטוועוט (אבא אתה הצלת [אותנו])".

יש התכתבות שלימה בענין המקוה שבעירו עם הרבי הרש"ב. אחד מגדולי החסידים שהיה אז אברך צעיר 'שפיץ חב"ד' הציק לו על כך שהוא לא מתעקש לבנות מקוה על פי חומרותיו של הרבי נ"ע. בפורים תרפ"ז - הגיע אותו חסיד לאדמו"ר הריי"ץ לקראת פורים. הרבי אמר לו שבשבת האחרונה דובר במאמר על ארבע דרגות בעמלק; ואם היה מופיע לפני שבת היה מוסיף דרגה חמישית... המסר ברור: היצה"ר הוא אומן במלאכתו ויכול להתלבש גם ב"זונדנע זופיצע".

פרט מעניין: לימים צאצא של ר' חיים בן ציון ראסקין, התחתן עם נכדת אותו חסיד. "ואת והב בסופה".

אנהאלטן | ט' נסלו

הרבי אהב יהודים בעלי מסירות נפש. רואים את היחס המיוחד ליהודי רוסיה. בתשכ"ז הרבי השתתף בכרטיסים של הדודים שלי ולפני התקיעות ביקש מר' לייבל שיקרא לאחים וישצקי לעלות לבימה כאומר: 'עם ישראל זקוק לזכויותיהם ברגע גורלי זה שלפני תקיעת שופר'.

את היחס המיוחד לר' מענדל אין לשער ואין לתאר. גם אחרי כ"ז אדר כשר' מענדל עבר לפני הרבי ראו על הרבי יחס מיוחד כלפיו. יש חלוקת דולרים מפורסמת שהרבי אומר לו: "לך קוראים מנחם מענדל ולי קוראים מנחם מענדל". ר' מענדל מאוד נבהל מזה.

ר' ישראל דוכמן היה יהודי שהרבי הרגיש נוח לדבר אתו בגובה העיניים. כמו מורה שיש לו את התלמיד שאיתו הוא מרגיש נינוח לשוחח בחופשיות. בכלל, בשמח"ת הרבי היה זייער זייער אויפגעלייגט, אבל היו אנשים מיוחדים שזכו לקשר פתוח במיוחד עם הרבי. במהלך ההקפות, בשנים המאוחרות, הרבי עמד על שני בימות ועודד את הקהל. פעם היה לר' ישראל ויכוח עם ד"ר אירה וייס, הרופא של הרבי, שמקומו היה בסמיכות לחזן. ר' ישראל צעק לכיוון הרבי שד"ר וויס הוא שוטה, הרבי פנה לכיוונו מהבימה ושאל אותו: "אתה הולך לפעמים לרופא?" הוא השיב: "כן", "אתה משלם קצת או הרבה?" הוא השיב: "הרבה". "נו", שאל הרבי בחיוך: "אז מי השוטה!?" ד"ר וייס נהפך עם השנים לחסיד אמיתי של הרבי. פעם באמצע הריקודים בשמח"ת, הוא היה ב'אורות גבוהים' הרבי סימן לו בחיוך שיבדוק לעצמו את הדופק...

ר' ישראל היה עומד חזן בשחרית והרבי היה מורה לו לערוך קידוש עוד לפני חזרת הש"ץ.

אחרי ההקפות הוא היה מוציא את הספר תורה ושואג לכיוון הקהל:

אנהאלטן | ט' כסלו

"אחד אלוקינו", ואז מסתובב לכיוון הרבי וממשיך: "אחד אדונינו". לאחר מכן היה מתחיל בנוכחות הרבי את הניגון "הרבי שליט"א". שמעתי שבתשמ"ו, בפעם הראשונה שהוא ניסה לשיר הניגון בפני הרבי בשמחת תורה, הרבי סימן לו עם יד על הפה לשתוק, כמו גננת בגן... מתשמ"ח ואילך הרבי עודד את הניגון.

אומרים שאת המילים לניגון הזה חיבר בחור תמים שלמד בלוד וחלה במחלה הידועה. למרות שעבר טיפולי הקרנות מפרכים בכל זאת לא ויתר על מבצעים ביום שישי ועל מסיבות שבת. לתקיעת שופר בראש השנה הוא היה מטפס למגדלים רבי קומות במסירות נפש שאין לתאר ומתוך ייסורים לא הגיוניים. למרות שהלחן לקוח מתוכנית ילדים ישראלית והוא מורכב ממילים וחרוזים פשוטים לילדי גן, בכל זאת הרבי ראה בניגון הזה את כח המסירות נפש של אותו בחור שטמון בו וחיבב את הניגון מאוד.

עד"ז לאחר הפיגוע ביד החמישה שרו לפני הרבי את הניגון שהמזריק שמחה זילברשטרום הי"ד הצמיד אליו מילים: "הרבי שלנו הרבי שלנו צדיק ונשיא דורינו הוא יוליכנו לקראת משיח צדקנו". זהו ניגון ששרים עליו היום במסיבות שבת את המילים "אמר רבי עקיבא". הרבי הניח את ראשו הק' על ידיו ובמשך דקות ארוכות זלגו מעיניו הק' דמעות.

הספר תורה שהרבי רקד בהקפה ראשונה ושביעית היה של האחים מסלאוויטא. זה היה ספר תורה של מסירות נפש. הלשינו עליהם שהם רצחו נער שעבד אצלם בבית הדפוס - בגלל שחששו שהוא ילך להלשין עליהם שהם לא עומדים בכללי הצנזורה. נגזר עליהם לעבור בין חמש מאות חיילים עם מגלבים, שלש פעמים, הלוך ושוב, סך הכל - 1,500

אנהאלטן | ט' כסלו

מלקות. אחד הסיפורים המפורסמים בהקשר לזה הוא שבאמצע שהיכו אותם נפל לאחד מהם הכיפה והוא סרב להמשיך להתקדם - למרות שלפי הכללים הנוקשים החיילים המשיכו להצליף בו.

יש גם ניגון מפורסם שהם שרו תוך כדי שהפליאו בהם את מכותיהם. הם יצאו משם חבולים ופצועים לכל חייהם ואחד מהם אף התעוור. לאחר מכן הם נשלחו למאסר לשנים רבות.

הם הצליחו להגניב לתא בבית הכלא, ספר תורה לא כרוך, שנכתב על ידי סופר יר"ש מרבים קדוש וטהור. רק לאחר שהם יצאו הם כרכו את הספר תורה כי לא רצו להחזיק במקום כזה שפל ספר תורה שלם (לגרסה אחרת הם בעצמם כתבו את הספר תורה).

כעבור שנים רבות אחד מצאצאי האחים סלאוויטא לבית משפת שפירא מכר את הס"ת לר' משה אשכנזי בכסף רב שהושג במסירות נפש, ור' משה העביר את הס"ת לרבי שהודה לו על כך. הרבי חיבב וייקר ספר תורה זה עד מאוד.

היה פעם יהודי שלא נולדו לו ילדים שנים רבות. הוא פנה לסבא משפאלע לבקשת ברכה אך הסבא דחה אותו שוב ושוב. יום אחד, לאחר שהוא כנראה הגדיש את הסאה ו'לחץ יותר מדי' הפטיר הסבא: 'אני נשבע לך שלא יהיו לך ילדים לעולם!'. בצר לו הלך אותו חסיד לר' פנחס מקוריץ וסיפר לו דברים כהוייתם. ר' פנחס לא התרגש ונשבע לו שיוולדו לו ילדים. בשמיים נוצר קונפליקט: איזה שבועה לכבד? הוחלט שיבדקו מי מבין שני הצדיקים לא 'בזבז' את כח השבועה מימיו. התברר שר' פנחס מקוריץ מעולם לא נשבע. ואכן נולד לאותו חסיד בן.

אותו ילד גדל והפך למוסר שהלשין על האחים מסלאוויטא - האחים

אנהאלטן | ט' נסלו

מסלאויטא - האחים שפירא, נכדי ר' פנחס מקוריץ. מובן אם-כן לכאורה למה הסבא משפאלע לא רצה לברכו בילדים, אבל מדוע ר' פנחס שוודאי גם צפה את העתיד להתרחש ברכו בכל זאת בילדים? אין לנו הבנה בכבשוננו של עולם אך לכל הפחות 'זכה' הספר תורה שנשיא הדור יחבוק אותו בזרועותיו הק' בשמחת-תורה, ספר תורה כזה שהורתו ולידתו מתוך מסירות נפש...

היה חסיד מזמן הבעש"ט שכינו אותו 'רפאל דער אמת'ער', הוא חניך את תלמידיו להיות רודפי אמת בקיצוניות. לדוגמא, היה אומר להם: 'אם נכנסתם הביתה רטובים עד לשד עצמותיכם והמעיל מטפטף לכדי שלולית בסלון, ובני הבית שואלים אתכם אם יורד גשם בחוץ תשיבו: כשהיינו בחוץ ירד גשם!'. הוא זכה בברכתו של הבעש"ט לחיות עד ביאת משיח(!). אמת זה דבר נצחי.

כאשר באו נציגים מבית המשפט לבקש ממנו עדות אופי על האחים מסלאויטא, הם דרשו ממנו להישבע שהאחים הקדושים לא רצחו את הנער שעבד אצלם בדפוס. ר' רפאל נכנס לפרדוקס. מצד אחד: אם לא ישבע - יחשדו בו שהוא אכן חושב שהאחים רצחו את הנער וממילא הוא יסכן את חייהם; מצד שני: איך הוא יכול להישבע שהם לא רצחו? הרי הוא לא היה נוכח שם בשעת מעשה. כל ימיו הטיף וחינך על ברכי האמת: "אם זה לא מאה אחוז אמת - אז זה מאה אחוז שקר", ואיך ישבע לפתע על דבר שהוא לא יודע בוודאות מוחלטת שלא התרחש. הוא ביקש מהם להמתין רגע, ונכנס לחדר צדדי. שם פרש מצע של קש על הרצפה, נשכב, וביקש מהקב"ה שייקח ממנו את ההבטחה של הבעש"ט ומיד השיב את נשמתו ליוצרו. כך פתר לעצמו את הדילמה.

אנהאלטן | ט' כסלו

ר' יואל הסביר לנו פעם שלמרות שעל פניו דרכו של ר' רפאל היא דרגה גבוהה מאוד, אך היא איננה דרך חסידות חב"ד. אין תפקידנו לחפש דרגות כאלה ואחרות - חשובות ככל שיהיו; כאשר אדם עובד בשביל להשיג דרגה בעבודת השם, בדקות שבדקות הוא עובד עבור עצמו, הוא רוצה להשיג שלימות כלשהיא שחסרה בנפשו.

הנקודה של דירה בתחתונים, זה לא כדי שאתה תבנה לעצמך פנטהאוז בעליונים. במאמרים רבים הרבי מאריך בדרגת הביטול הנדרש מיהודי, עלינו להיות כעבד שעובד כדי להשלים תאוותו ורצונו של אדונו בלבד. פעמים רבות חזר הרבי על כך שכל סיפור מרבתינו נשיאנו יש בו הוראה אלינו ואף הסיפור על אדמו"ר הזקן שביקש: "איך וויל ניט ג"ע איך וויל נישט דיין עוה"ב, איך וויל מער נישט דין אליין", שייך אלינו, אחרת - לא היו מספרים לנו את זה.

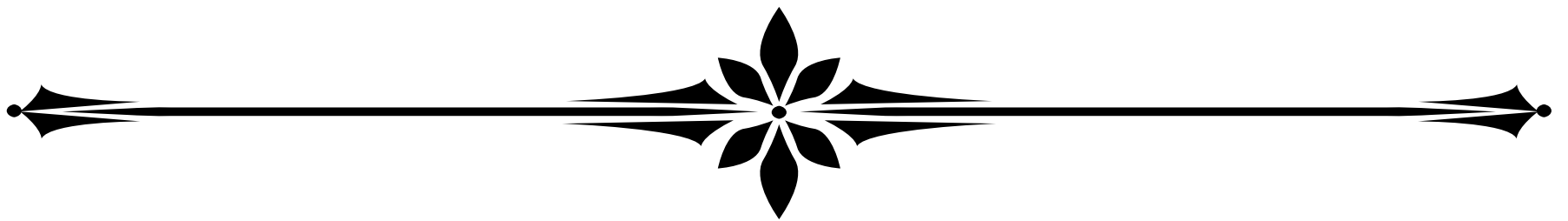

הקיסר וילהלם והצאר ניקולאי היו גיסים. הצאר לא ניחן בחכמה יתירה וגיסו היה מנצל את המפגשים ביניהם כדי לחלץ ממנו סודות מדינה. פעם הם ישבו על מרפסת של ארמון קיץ והתדיינו ביניהם למי יש חיילים יותר מסורים. הם החליטו לעשות ניסוי. הקיסר וילהלם קרא לאחד מחייליו וצווה עליו לקפוץ למטה, החייל המפוחד הביט מגובה המרפסת אל הקרקע ודמיין את מצבו בעוד רגעים מעטים. הוא החל לרעוד כמו עלה נידף ולהתחנן על חייו: "אעשה זאת בשמחה רק אם כבוד מעלתו יסביר מה התועלת בכך עבור הממלכה הגרמנית". הקיסר המאוכזב שיחרר אותו לנפשו. לעומת זאת החייל הרוסי כאשר נקרא לבוא אל המלך ולקפוץ אל מותו תגובתו המידית הייתה: "בוודאי. רק מאיזה צד לקפוץ, כבוד הצאר?"

אנהאלטן | ט' כסלו

ר' ניסן נמנוב פעם התוועד והלביש את הסיפור הזה על מילות התפילה בהלל: "אנה ה' כי אני עבדך", יהודי צריך לחיות בתנועה של מוכנות והקרבה ורק לשאול: "אנה (= היכן) ה' – כי אני עבדך" – איפה שצריך אותי שם אני מתייצב.

כשאני יוצא למבצעים לדוגמא, אני לא אחפש דוקא את המקום הכי אטרקטיבי; איפה שמציבים אותי שם אני ניצב כמו חייל בריטי... אתן את עצמי עד הסוף בשמחה וטוב לבב, בלי לעשות פרצופים. עם חשק ומוטיבציה.

בה' טבת תשמ"ז התרחש נצחון מהדהד. "דידן נצח" - הרבי הכריע את המערכה. במשך שבעת ימי המשתה, ליובאוויטש התגוללה מתחת לשולחנות וגדולי החסידים נצפו שיכורים כלוט - ושכונת קראון הייטס צהלה ושמחה.

לכל אחד יש את המלחמות הספציפיות שלו. מאבקים בלתי נגמרים. ניסיונות לא פשוטים. צריך לזכור שאנחנו נמצאים במלחמה האחרונה. צריך לנשוח שפתיים ולהחזיק חזק בכל הכח, נמצאים ברגע אחרי אחרון, עוד רגע נשמע את תרועת הניצחון ואתם התמימים תזכו לעמוד בשורה הראשונה מול פני המלך.

כשהייתי ב'קבוצה' הייתי עושה מבצעים ביום שישי ברובע ברונקס. אחד היהודים שהייתי פוגש באופן קבוע קראו לו ויקטור. הוא היה גביר גדול בעל רשת חנויות בגדים. הייתי משקיע בו הרבה. מדי שבוע הייתי יושב אתו כחצי שעה מקשיב לכל ה'באבע מעשה' שלו. סוג של פסיכולוג בחינם... יום אחד ברגע של גילוי לב הוא שאל אותי: מה החלום הגדול שלך? השבתי בפשטות: לצאת לשליחות אחרי החתונה ולבנות קמפוס ענק, שיהיה במתכונת: 'הכל כלול': מקוה, גן ילדים, בית כנסת, מסעדה כשרה ועוד. הוא שתק ולאחר רגע של מחשבה אמר: "אם תצטרך משהו אתה בטח תדע את הכתובת".

הבטחה כזאת לא יכולתי אפילו לדמיין. שמרתי את זה עמוק בלבי לעת מצוא.

לקראת סוף שנת הקבוצה הגיע ל- 770 אחד השלוחים מהארץ, שהייתה לי איתו הכרות מוקדמת אבל שטחית. הוא נכנס לחובות כלכליים

אנהאלטן | ה' טבת

גדולים והיה זקוק נואשות לתרומה. מישהו הדליף לו שיש לי קשר עם גביר גדול והוא פנה אלי שאפעיל את קשריי ואקשר בינו לגביר.

זה היה ניסיון מדי גדול בשבילי. במשך כל השנה הזאת נזהרתי מאוד לא לבקש מויקטור דבר, להיפך, רק הרעפתי והרעפתי עליו: משלוח מנות מושקע מאוד בפורים; מצה שמורה ויין יוקרתי בפסח; מתנת יום הולדת מגולפת ועוד. לא רציתי לבזבז את הצ'ק הפתוח שהוא נתן לי ולכן השתדלתי לא לקבל ממנו אפילו אגורה שחוקה.

לא ישנתי בלילה. הבטן שלי התהפכה. ההתלבטות היתה מאוד קשה, הבנתי לראשונה את המושג ניסיון. למחרת בבוקר כשלמדתי את התניא לפני התפילה נשברתי.

באותם ימים למדו בחת"ת את אגרת הקדש י"ב. אדה"ז מסביר את ההבדל בין 'מעשה' ל'עבודה' בהקשר לפסוק: "והיה מעשה הצדקה שלום ועבודת הצדקה השקט ובטח עד עולם": יש עניינים שאנו עושים אותם מצד ההרגל של הנפש הבהמית, או אפילו הרגל של הנפש האלוקית, וזה נקרא מעשה; אבל לפעמים אנו נדרשים לצאת מההרגל ואיזור הנוחות, ולהתייגע מעל הכוחות עד כדי שבירת הטבע האנושי.

התקשרתי לוויקטור אמרתי לו שאני צריך טובה אישית עבור ידיד קרוב שלי. הוא הבין מיד במה מדובר. הוא הזמין אותנו למשרד הראשי שלו במנהטן ושם לאחר פגישה קצרה הוא הגיש לשליח מעטפה מכובדת מאוד.

בהמשך אגרת י"ב אומר אדה"ז, שכאשר יהודי עובד את השם באופן של יגיעה, מעבר לרגילות המכונה 'עבודה' מובטח לו 'השקט ובטח', מצד הנפש הבהמית. לפחות לתקופה מסוימת חשתי פחות בלבולים בעבודת התפילה כאילו היצר הרע קפא מעט על שמריו.

אנהאלטן | ה' טבת

כאשר עומדים בניסיון שגדול כמה מידות מעלינו, היצר הרע חוטף סנוקרת לפרצוף. הוא רגיל תמיד שהוא שולט בנו, ומנהל אותנו לפי צלילי החליל שלו. גם כאשר אנחנו קצת מתרוממים לפעמים, הוא תמיד מחכה בסיבוב, במבט מתנשא ומזלזל: 'אני מכיר אותך, אתה סתם מוג לב וחסר עמוד שדרה, אין לך סיכוי באמת להצליח, אתה תנסה מפה ותנסה משם, אבל בסוף תמיד תחזור כמו כלב השב אל קיאו'.

כאשר אנחנו פועלים בתוקף עצמי ובביטול עצמי: "אזוי און נישט אנדרעש", אנחנו נותנים ליצר הרע 'נוק אאוט' שמהמם אותו, ולוקח לו אחר כך זמן להתאושש ולקום חזרה על הרגליים.

בתקופה שלמדתי באנטוורפן, היה אדם שבעברו שימש בתפקיד מוכר אך בחלוף השנים מצבו הכלכלי הדרדר, והוא התגורר בהכנסת אורחים של הבית חב"ד יחד עם עוד אורחים מזדמנים ומשולחים. יום אחד הוא ביקר בפנימייה של התמימים וגילה שהיא יותר משודרגת ומפוארת. אחד הבחורים זיהה את המצוקה של אותו יהודי והציע לו להתחלף אתו במקום לינה. זה נמשך תקופה קצרה עד שהנהלת הישיבה התערבה והחזירה את המצב לקדמותו.

בהזדמנות של גילוי לב, ואחרי רביעית משקה, סיפר לי הבחור שבאותה תקופה הוא התמודד עם ניסיון שלמעלה מכוחותיו, ולכן הוא ניסה להשתמש ב'טריק' של אגרת י"ב ולשבור את היצר בנושא של 'בין אדם לחבירו' - מתוך תקווה שזה יועיל לו גם בהתמודדות בעניינים ש'בין אדם למקום'. ואכן לתקופה מסוימת היה לו מנוחת הנפש ופחות בלבולים בעבודת השם.

אנהאלטן | ה' טבת

תמצית מהות ההתמודדות עם ניסיונות נעוצה בכך שהאדם לא נותן לכך לגיטימציה ותפיסת מקום, לא מתרגש ומחליט להמשיך הלאה.

במאמר "אחרי הוי" בדרך מצוותיך מסביר הצ"צ שהסיבה שהנשמה יורדת לעולם היא בשביל עבודת הניסיונות. ואם זו תכלית עבודתנו בעולם אין דרך להתחמק מזה. אין יהודי בהיסטוריה שנבצר ממנו לעמוד בניסיונות והתמודדויות במהלך חייו. כל תקופה וכל צומת בחיים מזמן ניסיון אחר, בהתאם למעמד הרוחני שלנו, רגעים שבהם יש הסתר פנים והעלמות על האלוקות והכל נראה חשוך, מעין מבוי סתום ללא דרך מצא.

לפעמים דוקא כאשר מחליטים להוסיף בלימוד הנגלה והחסידות, לקום מוקדם וללמוד פארברענגן שלם מתחילה ועד הסוף, מיט אמאל, צצים כל מיני קשיים והתמודדויות ממקומות לא צפויים בכלל. כאשר יהודי מתגבר על הנסיון "אזי קורע כל מונע", וזוכה בניצוץ הנעלה שטמון בניסיון; וכגודל הניסיון כך גודל ההתרוממות על נס וההגבהה שנוצרת על ידה.

בחוברת 'התמים' (חוברת ה עמוד נא) מובאים זכרונות החסיד הנודע גרשון דוב מפאהר (זקנו של הרב שמואל לויטין) לרבי הרי"צ על הניסיון שעבר ברוך וויאז'נר. באחת הלילות הקרים של החורף הוא סחב משאות כבדים לבית אלמנה שעבד בשבילה והיה עייף מאוד אז היא הציעה לו להישאר לישון בביתה. באמצע הלילה בת האשה העמידה אותו בניסיון קשה מאוד. הוא נחלץ חוששים וברח ממנה החוצה בכוחות עילאיים וערך גלגולי שלג. כשהתוודה על כך למורו ר' שלמה חסידא אמר לו: 'בעקבות העמידה בניסיון והחלטתך לחפש עבודה אחרת, החליטו בשמים להעיר את לבבך לשאוף ולהתגעגע לעלות בסולם

אנהאלטן | ה' טבת

עבודת השם, וכסיוע לכך הזמינו לידך את הספר 'עבודת הקודש' לר' מאיר אבן גבאי (אחד מספריו - דרך אמונה היה אחד משלשת הספרים שהורה הרבי להדפיס בב' כסלו תשמ"ח) שיורה את דרכך בעבודת השם'.

אדמו"ר הריי"צ מתאר לאחר מכן את התרשמותו מגרשון דוב בעצמו: "בן שבע עשרה שנה, ושלשה חודשים, וחמש עשרה יום אנוכי היום... הרבה חסידים עובדי השם ראיתי, אבל לב נשבר ונדכה כחרס הנשבר, ראיתי בחסיד המופלג ר' גרשון דוב", וממשיך לתאר את הקשעהמ"ט שלו מתוך לב נשבר, "ולא אשוב עוד להכעיסך ולא אעשה הרע בעיניך". על מה בוכה ר' גרשון דוב? על תפילת ערבית אחת בחייו שהוא התפלל לאחר שעלה השחר... – ואף מקרה זה התרחש מכיון ששקע בהרהורים עמוקים בהבדל בין עילה לעלול להשתלשלות עצמית. מיני אז התייסר כל חייו וביקש על זה תיקון ביחידות, ואף הגביל את חוש ההעמקה שלו. אך מצד שני מעיד על עצמו שמאז קיבל מתנה עצומה - שנולד לו חוש ההשוואה- למצוא דוגמא לכל דבר שלמד.

על 'בעל הלבושים' רבי מרדכי יפה מסופר שהיה אדם יפה תואר. פעם התארח אצל אישה דוכסית לצורך עסקיו. כאשר שהה בארמונה היא נעלה את דלתות הבית והעמידה אותו בניסיון של אשת פוטיפר ויוסף הצדיק. הוא ביקש ללכת לבית הכבוד. שם התעטף בעשר לבושים שהיו ברשותו ונמלט דרך חור הביוב. בדרך נס הוא ניצל ללא פגע. בזכות הצלתו מהניסיון הקשה הוא הבטיח לכתוב עשר ספרים כנגד עשר הלבושים ששמרו עליו. אחד נקרא "לבוש התכלת" והשני: "לבוש החור" וכהאי גוונא. בנוסף, התפלל להקב"ה שצאצאיו עד עשרה דורות לא יהיו יפי תואר ומראה כמוהו כדי שלא יעמדו בניסיונות גדולים.

לפני

אנהאלטן | ה' טבת

כחמישים שנה לערך נולד לאחד מצאצאיו, ילד יפה במיוחד. בדקו ומצאו שהוא היה הדור האחד עשרה. היעב"ץ כתב ספר אוטוביוגרפיה על עצמו בו הוא מתאר כיצד באחת ממסעותיו לרגל פרנסה מחוץ לביתו התארח אצל משפחה ושם התנסה בניסיון מאוד קשה. ולא היה איש עמו בבית ויכול היה לעשות ככל העולה על רוחו, ואף מצא לכך היתרים על פי תורה. אך ברגע האמת גילה בעצמו כוחות עליונים ולמרות שאש בערה בעצמותיו עמד בניסיון.

בגמרא מסופר על נשים שבזמן שנפדו ושהו זמנית בביתו של ר' עמרם חסידא. היה שם סולם כבד מאוד שעשרה אנשים נדרשו להרימו. יום אחד התגרה בו היצר והוא היה להוט לקיים עבירה ובכוחות אדירים הרים לבדו את הסולם והחל לטפס. כאשר הגיע לאמצע הדרך החל לזעוק שריפה! שריפה! כנראה רמז לכך שהנפש הבהמית נשרפת באש התאוה. ונזעקו כל בני הבית ותלמידיו ונחרדו. כששאלו אותו מה עם כבוד התורה? השיב: עדיף להתבזות בעולם הזה מלהתבזות בעולם הבא. סולם בגימטריא ממון, יש כאלה שהניסיונות הכי קשים שלהם מתבטאים בענייני צדקה.

הרבי אמר פעם ליהודי שניסיון זה כמו סולם גבוה שדרכו אפשר לטפס לדרגה בעין ערוך מהמצב הקודם שבו היית. לא כל אחד זוכה לקבל סולמות גבוהים; לא כל אחד ראוי לכך. לא סומכים על כולם שידעו להשתמש נכון בסולם כדי לטפס בו למעלה ולא להפך - לרדת עמו לשאול תחתית. "לפום גמלא שיחנא": כעוצמת הדבשת כך עוצמת הפלדה שמניחים על כתפי הגמל. כשילד מתחיל לצעוד את פסיעותיו הראשונים, ההורים שלו מתרחקים ממנו מעט כדי לאפשר לו לנסות ללכת בכוחות עצמו, הם נמצאים בסביבה הקרובה למקרה שדברים

אנהאלטן | ה' טבת

יתפקששו אבל הם סומכים עליו שהוא יצליח. במאמר "נתת ליריאך נס להתנוסס" תשי"א, אומר הרבי שבניסיונות אין מקום למשא ומתן, צריך רק לעורר תוקף עצמי וביטול עצמי, אין מקום לדיבורים פנימיים ולהסברים של טעם ודעת. צריך לחתוך מיד. "ונס שמה" - לנוס מהמקום באופן של שטות דקדושה. מצד מידת הנצח שקשורה עם עצם הנפש. צריך לפעול באופן של מסירות נפש. אזוי און נישט אנדרעש! ואם צריך לצעוק 'שריפה שריפה' תצעק. וכפי שכותב הרבי נ"ע בקונטרס העבודה: "וגם אם יהיה ניכר לבני אדם לא יחוש". אם בחיי גשמיות אדם מוכן להתבזות בנוגע לדבר שקשור לתמצית חייו, ק"ו בעניינים רוחניים שהם העיקר. אם יראה אדם מהמרפסת את בנו הקטן רץ לכביש סואן, הוא ירוץ כל עוד נפשו בו, עם פיג'מה ומשחת שיניים על האף, כדי להצילו.

מוזכר בחסידות יהודי ששמו נתן דצוציטא שעמד בניסיון מאוד גדול. הוא רצה מאוד לחטוא עם אשה מסוימת ויום אחד בעלה נכלא והיא היתה צריכה ממנו הלוואה כדי לפדות אותו ונתרצתה לחטוא עמו. ברגע האמת התגלתה אצלו עצם הנשמה והוא עמד בניסיון. מאז נמשך על ראשו עמוד אש (=צוציטא).

באחת השנים הסביר הרבי מה גרם ליוסף לעמוד בניסיון והרי לא היה לו מה להפסיד. בלי משפחה, בארץ נכריה, עם הבטחות ואיומים מצד בעלת הבית. רש"י אומר שנראתה לו דמות דיוקנו של אביו.

"שופריה דיעקב כעין שופריה דאדם הראשון". אדם הראשון נברא יחידי, בשונה מכל בעלי החיים והצמחים שנבראו במסות. למה דוקא בבריאת האדם הקב"ה כביכול התקמצן?

אדם הראשון ידע את מה שכתוב בשמונה עשרה שורות הראשונות של פרק מא: "הקב"ה מניח את העליונים ותחתונים ומייחד מלכותו על עמו

אנהאלטן | ה' טבת

ישראל בכלל ועליו בפרט". הוא ידע שהכל תלוי רק בו. אין מישהו נוסף להפיל עליו את האחריות. אין ברירה חייבים לנצח. זאת מלחמה על הבית - על הדירה לקב"ה בתחתונים. הוא הכיר את לשון הרמב"ם השגור תדיר על לשונו של הרבי: "עשה מעשה אחד הכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות". תובנה זו העניקה ליוסף הצדיק את הכח לעמוד בניסיון.

'דיוקנו של יעקב אבינו'. לפני תקיעות בבית חיינו הגבאי היה מכריז: "וואו איז שטייט און פארוועמען מען שטייט". אמר לי פעם בחור שכאשר הוא עומד בפני ניסיון מאוד קשה הוא מדמיין את הרבי עומד על כיסא במוצאי יום כיפור ומעודד את המארש וממש מרגיש איך הרבי שולף אותו מעמקי שאול.

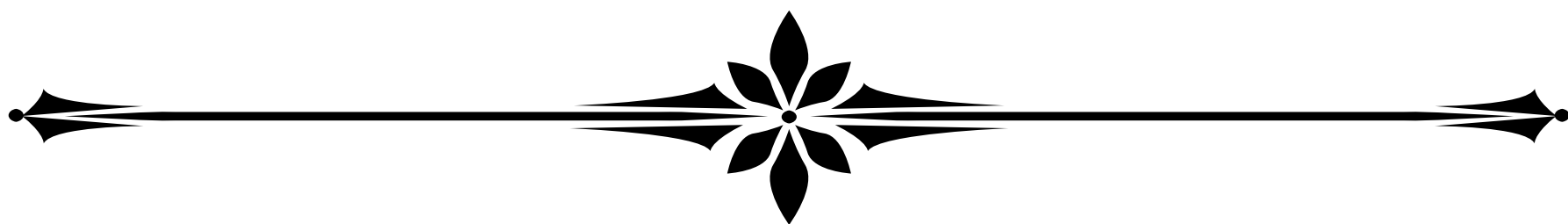

ר' זלמן נוטיק ע"ה בתור בחור ב-770 חווה פעם ירידה רוחנית, ולכן הרגיש לא ראוי להתפלל במניין יחד עם הרבי. יום אחד בהיכנסו ל-770, ללובי שבקומה הראשונה, יצא הרבי לפתע מגן עדן התחתון והחל לחלק מטבעות לצדקה לילדים שעמדו שם. לפתע הרבי פונה אליו ומעניק לו גם מטבע לצדקה תוך כדי שתוחב בידו הק' את המטבע אל תוך ידו של ר' זלמן. כאומר לו: 'גם כשאתה מרגיש רחוק, טמא, ודחוי, בעיני עצמך – עבורי תמיד אתה רצוי וחביב ואהוב'.

שמעתי שפעם הוא הלך ל'שולם זוכר' בליל שבת, כשהוא הגיע לבית המיועד, לחץ בטעות על הפעמון, כשנכנס פנימה התחיל מיד להתוועד כרגיל כאילו לא ארע דבר, והפטיר: "אני רוצה שהמסר מההתוועדות הזאת יהיה: שלמרות שכשהגעתי לפה לחצתי על הפעמון; מיד לאחר מכן התחלתי להתוועד כרגיל..."

אנהאלטן | ה' טבת

"כי נפלתי קמתי" - יותר קל לא ליפול בכלל; הרבה יותר קשה זה לפול ומיד לקום, לנגב - ולהמשיך הלאה (- אפגעווישט און געגאנגען ווייטער). שמעתי פעם בחור שמתרברב בפני חברו שכבר חצי שנה לא פספס אפילו פעם אחת רמב"ם, השיב לו חברו: "הרבה יותר קשה זה לפספס מדי פעם אך בכל זאת להמשיך - כאילו לא פספסת אף יום".

כ"ח ניסן

כבר חלפו די שנים מאז שהרבי הבטיח לנו ש'אט אט קומט משיח' ולפעמים יכולה לקפוץ מחשבה סוררת שככל שנוקפים השנים אנו חלילה מתרחקים מה'דד ליין'; אבל האמת שזה בדיוק להפך - ככל שעובר הזמן ההבטחה של הרבי רק הולכת ומתחזקת. זה כמו לחכות בתחנה וכבר עבר הזמן שעל פי לוח הזמנים האוטובוס היה צריך להופיע. אתה כבר לא יושב על מקומך ברוגע אלא עומד סמוך לאספלט, 'על קוצים', ומביט מרחוק אל האופק.

צריך רק לא לאבד את הראש, לא להתבלבל, גם כשהכול נראה כמו מסך עשן. לזכור ש'פתאום יבוא האדון להיכלו' דוקא ברגע הכי לא צפוי. לחיים תמימים, רק שלא נתפס עם המכנסיים למטה...

כשמדובר בתחבורה ציבורית יתכן לפעמים שמישהו שם יבחר לפתוח בדיוק היום בשביתת עובדים, או שתתקיים חסימת כבישים על ידי הפלג... אבל כשמדובר בתכלית קיומינו: "תכלית השלימות של ימות המשיח ותחיית המתים ... תלוי במעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות" – בזה לא שייך ביטולים... במיוחד שארו עם ענני שמיא.... גם אם זה נראה לנו שזה לוקח קצת זמן – פתאום תפתח הדלת והרבי יתגלה.

הסדר אצל הרבי היה שלאחר תפילת מעריב בליל שבת הרבי נכנס לחדרו הק' ולאחר מכן הולך לביתו לסעוד את סעודת השבת יחד עם הרבנית. בשנת תשל"ה, בליל שבת פרשת שובה, הרבי שהה בחדרו זמן ממושך יותר מהרגיל. באותו זמן בחור שלמד אז ב-770, בשם ליפא

אנהאלטן | כ"ח ניסן

ברנען, חזר מסעודת שבת אצל ידידים ברחוב פרזינדט. בדרכו חזרה בסביבות 11:00 בלילה ראה את הרבנית חיה מושקא עומדת ברחוב. הוא התכוון להמשיך, אך לפתע הוא שומע את קולה של הרבנית: "היה פארברנגען היום?" למה הרבי עדיין לא חזר?" הוא אמר לה שהוא ירוץ לבדוק, ומיד פנה שמאלה לברוקלין ואחר כך ימינה לאיסטרן פארקווי. כשצעד בצעדים מהירים לכיוון 770 ראה את הרבי יוצא לקראתו. מיד הוא עשה 'אחורה פנה' ורוץ להודיע לרבנית שהרבי בדרך. כאשר התכוון להמשיך הלאה לדרכו אמרה לו הרבנית: "זה לא לעניין להשאיר אישה מבוגרת לבדה באמצע הרחוב", כשהרבי התקרב הוא הסתתר מאחורי אחד המכוניות וראה כיצד הרבנית מסמנת לרבי בתנועות ידיה שהיא מתפלאה על העיכוב הגדול. רגע לפני שהרבי סגר את דלת הבית, הפנה את ראשו לעבר ר' ליפא והנהן לאות תודה.

בתשמ"ח נפל דבר בליובאוויטש. בשיחת ז' אדר הרבי התבטא שכו"כ מהאירועים המיוחדים בתולדות האנושות התרחשו בשנה שמסתיימת באות ח'. הרבי מנה כמה אירועים כמו יציאת מצריים (ב'תמ"ח), הכניסה לארץ. חורבן בית המקדש. בנין המקדש ועוד. וגם אירועים שנראים לנו בשעת מעשה שליליים אף הם מסלילים את הדרך לביאת משיח. שנת תשמ"ח הייתה שנה היסטורית. נייע תקופה.

בשנים האחרונות הרבי דרש שהכל צריך להיות מצופה וחדור בצפייה ותשוקה לגאולה: ה'זהיר טפ"י שדרכו עוברים כל עניני התומ"צ. הרבי אמר פעם בשיחת ש"פ מקץ תשנ"א שיהודי צריך לקשר כל דבר למשיח, וכשמגיעים לפרשת מקץ הדבר הראשון שקופץ לו: "אה, מקץ! קץ הגלות!".

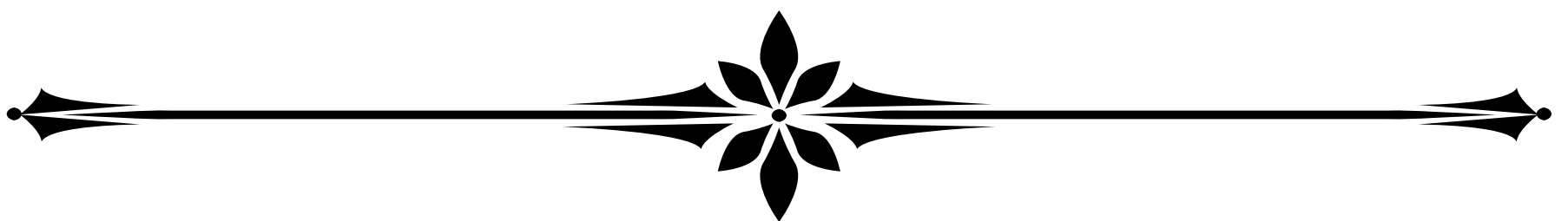
אנהאלטן | כ"ח ניסן

זה דורש התמסרות ללימוד שיחות וסוגיות בנושא; זה דורש לשנות את המבט ולהסתכל על כל אירוע שקורה בעולם כאחד מסימני הגאולה; זה דורש להתרומם 'העכער פון וועלט', אביסאלע, האראלע.

בשנים האחרונות היו גילויים נפלאים ביותר. הרגשת צורך לצאת ולרקוד על הזכות לחיות בתקופה כזאת. הרבי דרש שנאמץ 'ליכיטיקע אויגן'. אם רק נפתח את העיניים נראה את סעודת שור הבר והלוייתן, 'הכל מוכן לסעודה'. ו'הנה זה נשיא הדור משיח צדקנו נכנס לבית המשולש'. הרגשת שאתה חי בתקופת שיא - 'די העכסטע צייט'. מובן שאחרי כאלה דיבורים אין לך מה לתכנן תוכניות לטווח הרחוק: מה אני יעשה בקיץ? ואיפה אני אהיה בפסח? כי 'אט אט קומט משיח'.

שמעתי שבאחד הקעמפים באזור ניו יורק ערכו מתיחה לילדים. העירו אותם באמצע הלילה והשמיעו להם הקלטה ערוכה שהרבי אומר שבית המקדש השלישי יורד ממש ברגעים אלו על 770, "ובנה בית המקדש במקומו", ומיד אחר כך יוצאים בענני שמיא לירושלים עיר הקודש. ולכן כולם יתארגנו מהר ויבואו לתחנת המוצא - 770.

אנחנו יכולים לדמיין שאם יעשו מתיחה כזאת היום - לא יהיה לזה קונים. אף אחד לא יאמין. אבל בתשנ"א ותשנ"ב זאת היתה האווירה. וזה היה מוחשי ואמיתי. הילדים אכן האמינו וכאשר הסבירו להם בסוף שזאת רק מתיחה הם לא היו מוכנים לקבל.

כ"ח סיוון

הרבי תיקן בשלשלת היחס בקשר לכ"ח סיון מילה אחת: העורך כתב: "עוזבים (מפני הכיבוש הנאצי) את פריז ובורחים לוישי" אבל הרבי שינה: "עוזבים את פאריז ומעתיקים לוישי". גם כשכל העולם רועד ופוחד, נשיא הדור לא בורח מאימת הנאצים - הוא מעתיק את מקומו. הוא נעתק ונבדל ומתרומם לדרגה גבוהה יותר.

בסיום התהלוכה בתשמ"ז שאל הרבי את מנחה כינוסי הילדים של 770 ר' ג'יי ג'יי העכט, אודות המצב רוח שלו. מכיון שכתב לרבי לפני התהלוכה שהוא במצב רוח ירוד. הוא השיב שהרבי סחב אותו מהמצב שבו היה. הרבי תיקן אותו ואמר: אויפגהויבן, לא סחבתי - רוממתי.

יש סיפור ידוע על הצ"צ שסיפרו לו שאדה"ז שבר את קופסת הטבק והצ"צ התבטא שסבא אף פעם לא שובר, אלא הוא בטח הפריד את המראה מהקופסא. הרבי שלנו לא רק שלא הפריד-סחב; אלא רומם כל אחד למקום יותר גבוה ממה שהיה.

ר' ג'ייג'י נודע בהתקשרותו המיוחדת לרבי וברטקייט והאומץ שאפיינו אותו. באחד מכינוסי הילדים בחודש אלול אמר בנוכחות הרבי, שהמלך - הרבי, כעת יורד לשדה - ביהמ"ד, אל העם - לילדים. הרבי ששמע זאת חיך חיוך רחב.

הרבי בשיחת ח"י אלול תש"י אמר שכעת הרבי בשדה וכולם רשאים לקבל את פניו והרבי מקבל את כולם ב"סבר פנים יפות". הרבי הוסיף בשיחה: "צריכים רק לא להיות טפש, ולצעוק: אבא הצילני... לא תובעים גדולות ונפלאות, אלא צעקה אחת פנימית: אבא אבא הצילני, אבא אבא

רחמני".

אחי, הרב מנדי זקלס שליח הרבי בבריאנסק, הוא מוהל מפורסם ועורך בריתות בכל מרחבי רוסיה. פעם בחוה"מ פסח הוא התבקש על ידי השליח לקאסטרמה - עיר גלותו של הרבי הריי"צ - הרב ניסן רופו, לערוך ברית למשפחה יהודית בעיירה נידחת לא רחוק מקאסטרמה. הוא חישב את מסלול הרכבות וגילה שיש לו אפשרות להגיע חצי שעה לפני השקיעה לערוך את הברית ואז יוכל לקחת רכבת ולחזור לפני אחש"פ.

כשאחי הגיע לבית המשפחה, הוא הזדעזע מהמראה המוזנח. הוא פגש את האימא והתינוק בסלון (לא היה אבא בסביבה). היא אמרה לו שימול לבדו ויודיע לה כשיסיים. הוא היה שם לבד בתפקיד: חייקה, מהכסא, אל הכסא, המוהל, אבי הבן, ועוד. כשהגיע לשלב ה'טאפרו דא פלאחו', ולא היה לו שום יד תומכת, הוא לחש בכוונה גדולה את התפילה של הברית: "אליהו הנביא עמוד לימיני לסמכני", והצליח לסיים למול את הילד בהצלחה ובזריזות מופלאה.

כשהגיע לשלב של "ויקרא שמו בישראל" הוא צעק ברוסית לאמא - שהיתה ספונה באחד החדרים: "איך לקרוא לרך הנולד"? והיא השיבה: "מה שאתה חושב"! הוא החליט לקרוא לילד "ניסן" - על שם כל הניסים שקראו לו במהלך ביצוע הברית; ועל כך שזה קרה בחודש ניסן; ועל שם השליח הרב ניסן רופו... נתינת שמות זה רוח הקודש של ההורים, כנראה במקרה שאין אבא ואמא - זה עובר למוהל... הוא השאיר לאימא את התחבושות עבור התינוק, ומיהר לתפוס את הרכבת מהאחרונה.

אנהאלטן | כ"ח סיוון

פעם פגשתי במבצעים יהודי שאמר לי שהוא מאוד רוצה לשמור שבת, אבל בגלל שהוא מעשן כבד קשה לו להתחיל לשמור שבת. הסברתי לו במילים פשוטות את מה שכתוב בפרק כ"ה: 'יחוד זה הוא נצחי לעולם ועד' - "כל פעולה שתעשה בשבת מקשרת אותך לקב"ה לנצח, ולא חשוב מה עשית לפני ומה תעשה אחרי". בשלב הראשון הוא הסכים לערוך קידוש ולהימנע מעישון בשעה הראשונה של כניסת שבת. שמרתי אתו על קשר במשך כמה שבועות ועקבתי אחרי ההתקדמות שלו. כל שבת הוא הוסיף עוד שעה ועוד שעה, בהמשך הוסיף גם קידוש בבוקר, תפילה בבית כנסת. הסוף היה שאותו יהודי נכנס לתהליך גמילה והפסיק לעשן, וכך גם יכול היה לשמור שבת כהלכתה וגם חייו הגשמיים השתפרו פלאים. "מעט מעט אגרשנו". לפעמים אנחנו צריכים לומר גם לעצמינו את אותם מילים שאנחנו אומרים למקורבים שלנו. להתייחס לעצמינו ברוך ובסבלנות.

יש לי חבר שהוא מורה אחר הצהריים באחד החדרים בארץ הקודש, שנה אחת למד אצלו תלמיד מופרע שהיה עושה לו בלגן רציני. יום אחד הוא הגיע לכיתה במצב רוח ירוד, והתלמיד באותו יום הפך את כל הכיתה, המורה היה עצבני מאוד, ופלט משפט חמור, שלא היה צריך להיאמר, בגנות אותה משפחה של הילד, ושיש לבדוק את כשרותם. הילד סיפר להוריו על המשפט החמור שאמר המורה בפני כל הכיתה ומאז המשפחה ניתקה קשר עם אותו מורה.

לאחר כמה שנים, בערב ראש השנה, התקשר אלי אותו מורה וסיפר לי שהוא מרגיש שמאז אותה תקרית החיים לא מאירים לו פנים והוא לא מצליח להתמיד בשום משרה. הצעתי לו שיבקש סליחה מהמשפחה.

אנהאלטן | כ"ח סיוון

חייגתי להורים מטלפון אחר. ספרתי בקצרה את סיפור חייו של אותו מורה מאז אותה תקרית. הזכרתי שעכשיו נמצאים בערב עשרת ימי תשובה ימי הרחמים והסליחות. לא הייתי צריך להכביר במילים נראה היה שהם חיכו לטלפון הזה שנים רבות. הם מיד אמרו: "מחול לך, מחול לך, מחול לך".

זמן קצר לאחר מכן אותו מורה מצא עסקת נדל"ן מצליחה ומאז התחיל לפרוח בחייו.

חמי, הרב שמעון אייזנברג, מתגורר בשליחות הרבי באילת. יום אחד הוא פגש יהודי והציע לו להניח תפילין, כאשר סרב העובר-אורח לבקשתו ענה לו חמי בפרפרת: "אילת ר"ת – אין יום ללא תפילין", הקשה עליו היהודי שהיה דתל"ש: הרי יש יום אחד שבו לא מניחים תפילין – שבת? השיב לו הרב אייזנברג: "צודק, אילת זה גם ר"ת: יום אחד ללא תפילין". כאן הבן אדם נכנע. חיך, והסכים להניח תפילין.

לפעמים כשאין חשק ללמוד חסידות, אפשר לפתוח בסוף ספר חסידות, שם מסתתרים לפעמים פנינים נפלאים: מפתחות. לדוגמא: בסיום תורת חיים יש מפתח משלים, ומפתח ביטויים לא שגורתיים. זה כמובן רק הפתיון; אבל דרך המשל או הביטוי המסקרן, נרצה ללמוד את כל האות ואחר כך אולי גם את כל המאמר. 'בתחבולות תעשה לך מלחמה': זה לא רק סיסמה של המוסד הישראלי, זאת תכנית עבודה מול הנפש הבהמית. מוכרחים להיות כל הזמן יצירתיים ומקוריים.

לפעמים אנחנו צריכים לנסות לשכוח את עצמנו. לשקוע בלימוד מאמר ארוך, לדוגמא: "ושבתי בשלום" תשל"ח, שיש בו כ"ח אותיות ולא לעזוב

אנהאלטן | כ"ח סיוון

את המאמר עד סיומו, להניח את השעון בצד ולהתפלל בלי לתכנן את הזמן: האם נספיק מנה ראשונה או מנה שניה? להודיע בבית שהיום נגיע מאוחר לסעודה ושלא יחכו לנו: 'אני יעשה היום קידוש לבד'.

איבערגעגעבן. להתמסר עד הסוף. אנחנו סובלים מבעיית שליטה, רוצים להישאר כל הזמן ממוקדים ומפוקסים עם שני רגליים על הקרקע, ולכן אנחנו רק מציצים פנימה ומיד מסתלקים לאחור, 'מטי ולא מטי'. רוצים לטעום מהכול בלי להתחייב, מפחדים להיכוות באש של חסידות.

בחלוקת דולרים שלאחר השיחה הידועה של כ"ח ניסן תנש"א אמר הרבי לג'ימי גוראריה "לא נגע ולא פגע" - אנחנו מפחדים להישאב פנימה שמא נאבד את המוכר והידוע. וזאת בדיוק הנקודה: אי אפשר להתרומם באמת אם לא נטבול את עצמינו במי הדעת הטהור עד הסוף. בטבילה אסור שיהיה שום חציצה ואף לא שיערה אחת שתישאר מחוץ למים.

אנחנו מעדיפים לעשות וי ולהמשיך הלאה, ולזמזם את הניגון: "למדתי עוד מאמר סיימתי עוד שיחה" ...

אחת ממילות הוידוי בתחנון זה "העווינו" - עשינו וי.... מספרים שראש הממשלה לוי אשכול, בתקופת מלחמת ששת הימים, ערך בליץ' של מפגשים וראיונות כדי לנסות למנוע את פרוץ המלחמה. באחת ההזדמנויות, כשכבר ידע שהגיעו מים עד נפש ואין מה לעשות, הקיפו אותו עיתונאים רבים וביקשו לראיין אותו. הוא סימן תנועת וי עם הידיים שלו והסתלק מהמקום. שאל אותו לאחר מכן אחד היועצים הקרובים אליו: "מדוע בחרת לסמן את התנועה וי שמסמלת ניצחון (ויקטורי) בשעה שאתה יודע שהמצב בדיוק להפך?". השיב אשכול: "התכוונתי: 'ווי ארויס' - איך אני יוצא מהסיפור הזה..."

ג' תמוז

פעם היתה עיירה של קנטוניסטים. היו להם זכויות יתר בגלל השירות הצבאי הממושך שלהם והם יכלו להתגורר בכל מקום. היו שם אנשים ששלושים שנה לא חיו בסביבה של אידישקייט. הרב שלהם היה בעצמו קנטוניסט לשעבר, ההבדל היחיד ביניהם: אותם לקחו בגיל חמש לצבא ואותו לקחו בגיל עשר, ולכן זכר קצת יותר מהם ולימד אותם דברים בסיסיים.

יום אחד דופק הרב על הבימה בבית כנסת ומכריז: "מחר יום כיפור!" שום תגובה. הם נשארים אדישים כאילו הכריז שמחר תזרח השמש... הוא דופק שוב. והפעם מגביה את קולו: "מחר יום כיפור!" עפעף לא נד. שום התרגשות לא נרשמה בקהל. הוא מאבד את הסבלנות ודופק פעם שלישית על הבימה והפעם בעוצמה רבה: "זפתרא יום כיפור – יום כיפור נייט חחוצ'קה!!!!" (מחר יום כיפור ויום כיפור זה לא צחוק-בדיחה).

חבר'ה, ג' תמוז היום. נייט חחוצ'קה. שלושים ושתיים שנים עברו מאותו יום מר ונמהר בו אפלה כבידה ירדה לעולם, אבל אתם התמימים הגחליליות שבתוך החושך, הנרות להאיר שיבקיעו את העלטה הסמיכה, ב"נר מצוה ותורה אור", חיילי בית דוד! יש לנו שליחות לבצע בעולם! אין זמן למשחקים ושטויות קטנוניות. באנו לעבוד. ראבוטה!

פעם עבר אחד הכוכבים של 770 (ה.י.) לפני הרבי בחלוקת דולרים ואמר: "רבי אני מאוכזב ממך" ומיד ברח בלי לקחת דולר, הרבי הורה לקרוא לו ואמר לו בחזרה: "אתה נמצא בחברה טובה גם אני לא מרוצה

אנהאלטן | ג' תמוז

מעצמי" ותוך כדי טפח הרבי על שכמו ונתן לו דחיפה של חיבה. ילדה כתבה פעם לרבי ש"איך ליב ווי א קענדי" (אני אוהבת אותך כמו סוכריה) והרבי השיב לה: "מזמן לזמן מזמור תהילים. מזמן לזמן - צדקה". הרבי רוצה שנבטא את האהבה שלנו אליו בפועל ממש.

היה פעם ישראלי שעבד בחברת תיירות. במסגרת טיול עובדים מטעם החברה הם ביקרו בניו יורק, וקפצו גם לאוהל הק'. הבת שלו באותה תקופה סבלה מסיבוך בהריון והוא ביקש ברכה שייוולד ילד בריא והלידה תהיה תקינה. כדי 'לוודא' שהברכה של הרבי פעלה את פעולתה ולא סגולות אחרות אותם ניסה, הוא הציב לעצמו סימן: אם בשמו של הנכד הנולד יהיו האותיות 'רבי' סימן שהוא נולד בזכות ברכתו של הרבי. כשאבי הבן הכריז בברית ששמו של הילד 'דביר' הוא כמעט התעלף... 'עומק חסיד זה רבי' כך מקובל להגיד בין חסידים - בכל חסיד יש אותיות רבי, חקוקות בציפורן ברזל ועט שמיר על נשמתו, רק צריך להסיר מעט אבק בנשיפה עדינה, ויתפרץ מתוכנו ה'עומק רבי', כמו לבת הר געש בנפאל...

לקבוצת בחורים שכתבו לרבי שלכבוד י"א ניסן הם קבלו על עצמם ללמוד פרק תניא בע"פ השיב הרבי: "הרי זה עשיר שהביא קרבן עני". מתמימים הרבי מצפה הרבה יותר. כשהרבי הורה בש"פ אמור תשמ"ט ללמוד פרק תניא כל יום לפני התפילה, שאלו בחורים את ר' מענדל האם ההוראה תקפה גם אליהם או שהיא שייכת רק לבעלי בתים, כי הרי הם לומדים כל יום שעות ארוכות חסידות. השיב להם ר' מענדל בנזיפה: "הרי זה בדיוק טענת קורח ואנשיו: 'בית מלא ספרים האם חייב

אנהאלטן | ג' תמוז

במזוזה'?"

בתחילת שנת תשנ"ב הרבי הפסיק פתאום להגיה מאמרים. בשמחת תורה כשהרבי צעד בדרך להקפה ראשונה או שביעי, שכידוע היה עת רצון וניסים רבים התחוללו במעמד זה, עמד שם ר' חיים שאול ברוק מוועד הנחות בלה"ק, אחרי הרבה משקה, וביקש מהרבי: "שנזכה שהרבי ימשיך להגיה את המאמרים" הרבי הפטיר: "אמן". וכך הוה, הרבי חזר להגיה שוב במהלך החורף, עד המאמר האחרון שקבלנו לע"ע "ואתה תצוה". ר' חיים שאול יכול היה לנצל את המעמד הייחודי לבקש על עצמו ועל משפחתו, אבל הוא הניח את עצמו על הצד במסירות נפש - וצריך הרבה מסירות נפש לעמוד מול הרבי ברגעים אלו - עבור הגהת המאמרים.

בכינוס השלוחים תשמ"ח, דיבר השליח בברזיל ר' שבתי אלפרין לפני השלוחים בליל שבת, על כך שאנחנו צריכים להיות לא רק "שלוחים" של הרבי אלא צריכים להיות גם "עבדים" של הרבי, כלומר: כמו עבד שאין לו רצון עצמי כלל ועובד בבטול מוחלט לאדונו. בהתוועדות למחרת בשעה אחת וחצי, הרבי דיבר על תפקידם של השלוחים והבהיר שצריך להיות בדיוק להפך: לא לפעול בשליחות כ'עבד' שבטל לאדונו ללא שום גרם של מציאות עצמית; אלא אלא כ"שליח - שעובד באופן עצמאי ומפעיל שיקול דעת אישית עם עשר כוחות נפשו.

בתשמ"ד בפרשת כי תשא, הרבי דיבר על מחלוקת הרמב"ם והראב"ד בנושא כישוף: האם יש ממשות בכישופים. הרבי הסביר על בסיס העיקרון שאין מחלוקת במציאות, שכל מחלוקתם עוסקת רק בתקופת

אנהאלטן | ג' תמוז

מעמד הר- סיני, אבל היום ודאי כולם מסכימים שאין כח בכישוף.
מרוח הדברים של השיחה, תראו בתורת-מנחם בפנים, נרגש שהרבי
ממש מנסה להילחם נגד תופעת הכישוף ולבטלם. בסוף הפארבונגען, ר'
שבתי אלפרין ניגש לקחת בקבוק משקה מהרבי. שמעתי מבנו הרב
מכאל אלפרין, שיתכן שזה קשור לסיפור שהתרחש באותה תקופה
בבית חב"ד שלהם.

אחד המקורבים לבית חב"ד חלה אנושות ומשפחתו פנו למכשפת –
מתקשרת - שתסייע להם, כפי שנהוג בברזיל שם לכל אחד יש מכשפת
אישית במקביל הם פנו גם לרב אלפרין שהבטיח לנסוע לבית חיינו
ולבקש ברכה, אבל התנה זאת בתנאי שמשפחת החולה יפסיקו את
הקשר עם המכשפת לחלוטין. הם אכן נתנו את הסכמתם, אך כשמצבו
של המקורב החמיר מאוד, היה זה בשבת פרשת כי תשא, הם לא
הצליחו להתאפק והפרו את הבטחתם. המכשפת שניסתה בדרכה שלה
להתחבר לכוחות הטומאה, כשלה. היא הוסיפה ואמרה שהיא רואה
שיש יהודי זקן בניו יורק שהשתלט על צינורות השפע הרוחניים של
אותו יהודי, וחוסם בעדה את היכולת לשמש יותר מדיום להעברת
אנרגיות רוחניים.

כשקשורים למעלה לא נופלים למטה, כשחסיד עסוק בענייניו של הרבי,
הרבי מנטרל את החסיד מכל מרעין בישין; הוא זוכה להיכנס למחלקה
של הרבי - מחלקה ראשונה, שם אין השפעה לכוחות הטומאה ושאר
ירקות.

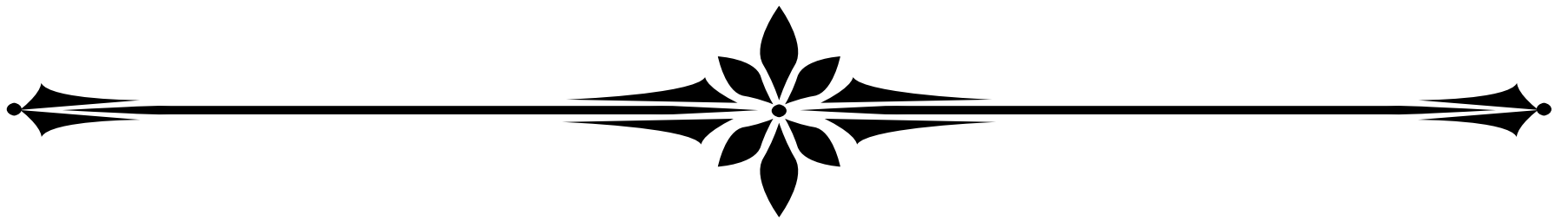

יש בחור שבג' תמוז תשנ"ד הצליח להידחק באהל ולהיות קרוב מאוד
לד' אמות של הרבי. הוא סיפר שהוא לא ישכח לעולם את הרגע בו

אנהאלטן | ג' תמוז

הטמינו את ה'ארון', ונחשף מעט מדופן ארונו של הרבי הריי"ץ. ר' בערל ליפסקר צעק: "רבי, דאס איז לעצטן מינוט צו מתגלה זיין!".

ר' שלמה קונין נשבע בשם כל השלוחים להמשיך את השליחות ולשמור על המוסדות עד ביאת משיח. את הרגע הזה הוא הקפיא לנצח ונדר לעצמו לצאת לשליחות, כי רק כך הוא מרגיש שכביכול הוא עוצר את הזמן ולא מאפשר למשה רבינו לעלות אל ההר. זה מה שמחזיק אותו עד עצם היום הזה. וכל בוקר מחדש הוא מבטיח לעצמו: "אני לא אתן להטמין את הרבי מתחת לאדמה".

התוועדות סוף שנה

ר' גרשון מענדל סיפר לנו פעם בהתוועדות, בשנת הקבוצה שלי, שיום אחד בערה בו תשוקה עזה להיכנס לחדר של הרבי ליחידות נוספת, מלבד ביום ההולדת. כידוע, גרשון מענדל אהב את הרבי אהבה בשרית ממש. הוא ניגש לרב חודקוב ואמר שיש לו ענין מאוד נוגע לשאול את הרבי. הרב חודקוב הזהיר אותו שאם זה לא מספיק חשוב הוא לא יתן לו להיכנס ליחידות עוד לעולם...

כשנכנס, סיפר לרבי שתקופה מסוימת ברוסיה, לאחר שאביו נאסר, הוא נשלח להתגורר אצל משפחה שלא הקפידה כל כך על כללי הכשרות. הוא ציפה שהרבי יתן לו איזה תיקון שקשור לתעניות ואתכפיא אבל הרבי הורה לו בדיוק להפך: "בכל פעם שמגישים לך מנה - עליך לסיים את הצלחת עד תום..."

מאז אותה יחידות הרבי החל 'לעקוב' אחריו ולתחקר אותו לגבי תפריט המזון שלו. באחת הפעמים כאשר יצא מיחידות, נכנס מיד אחריו ר' מענדל, וראה שעל פניו של הרבי מתוח חיוך גדול. כשיצא ר' מענדל, שאל את גרשון מענדל 'מאי האי'? מה פשר החיוך הרחב על פניו הקדושות של הרבי? סיפר לו גרשון מענדל שכאשר עמד לצאת מגן עדן העליון הרבי הסתכל על הכרס שלו וסימן שביעות רצון מכך שהיא תפחה...

ר' גרשון מענדל הוסיף ואמר שהרבנית חנה, שהכירה אותו התלוננה לרבי שגרשון מענדל מדי צנום ושדוף.

לפעמים הפתרון נמצא בדיוק בקצה השני ממה שאתה חושב.

אתה מנסה להיאבק במחשבות חוזרות ונשנות, בפחדים ובחרדות,

אנהאלטן | התוועדות סוף שנה

ולברוח מהם כל חיך. יש לך פחד מלהסמיק מול כל החברים בכיתה, או פחד מלקרוא בתורה, לעמוד חזן, לחזור שיחה מול כל הבחורים, או פחד לגשת לאנשים במבצעים שנראים לך קצת מאיימים; אבל האמת היא שיש רק דרך אחת להתמודד עם פחד: להישיר לו מבט ישר בלבן שבעיניים, ולגלות שהוא נמר מנייר, ומיד כדונג ימס וכעשן יתאדה.

שמעתי סיפור על אדם שנכנס למוזיאון השעוה באנגליה והתחבא באחד הארונות. לאחר שהמוזיאון נסגר והשומרים הסתלקו הוא שלף מצית מהכיס והצית אש מול פניו של היטלר ימ"ש. כך עבר דמות אחר דמות של שונאי ישראל עד שכולם התפוגגו כלא היו.

היה פעם נער שהיה מגמגם כבד. הוא סיפר שרק פעמיים במהלך חייו לא הצליח לגמגם: בפעם הראשונה היה זה כאשר הוא וחבריו ניסו להתגנב לרכבת ללא תשלום ותפס אותם המבקר. על מנת לעורר את רחמיו הוא ניסה להתאמץ מאוד לגמגם, יותר מהרגיל, אבל יצא לו דיבור שוטף וקולח...; בפעם השניה - היה זה במסיבת סוף שנה בתיכון שלמד. חבריו חסרי הרגישות אילצו אותו לשחק את תפקיד משה רבינו שהיה 'כבד פה וכבד לשון'. כשעלה על הבמה מול כל ההורים והצוות, הוא היה מאוד לחוץ וניסה בכל כוחו לגמגם 'היטב', אך לא הצליח....

הרבי כותב לאישה - שנטלה ידיים שוב ושוב ללא הפסקה, כי היא לא היתה בטוחה שהיא נטלה 'כמו שצריך', שלא לעשות מזה 'אישיו' (=ענין). הרבי ממש מדריך אותה איך להתמודד עם הבעיה הכפייתית שלה.

לפעמים המוח נתקע על משהו ו'מעלה גרה' שוב ושוב. אתם מכירים את זה שלפני הנסיעה אנחנו חוגרים את החגורה ומחכים לשמוע את ה'קליק'... אך לפעמים משהו משתבש במוח; זאת תופעה נפוצה מאוד.

אנהאלטן | התוועדות סוף שנה

בחור שחוזר שוב ושוב על 'שמע ישראל' או 'פותר את ידיך' כי הוא לא 'מרגיש' שהוא כיוון כמו שצריך; בחור שמסדר את התפילין שוב ושוב; או טובל במקוה שוב ושוב. זה יכול לקרות גם בלימוד: בחור שניגש לר"מ פעמים רבות כי הוא לא בטוח שהוא הבין עד הסוף.

באגרות-קודש הרבי נותן עצות ופתרונות שהקדימו את זמנם עשרות שנים. הרבה אנשים כותבים לרבי על פחדים, חרדות ואובססיות והגישה של הרבי מאוד חדה וברורה: 'אל תיתן לזה שום מקום בחייך, אל תשנה דבר מהסדר יום שלך, להפך - תוסיף ותרבה בעשיה ובאור וממלא הפחדים והחרדות יתמוססו'.

ככל שתשדר להם שהם לא 'אישו'; ולא תאפשר להם לנהל את חייהם ולשנות משהו מהמסלול הקבוע שלך - הם יניחו לך, גם הפחד החזק ביותר בסוף מתייאש ומשתעמם...

אפשר לומר שזה ממש אבן דרך בתורת הרבי. כשהרבי מדבר על היסח הדעת אין משמעו להיות עסוק כל היום בהיסח הדעת. כאשר אנחנו נותנים למוח פקודה להיות בכוננות כל היום ולהיזהר מסכנה מתקרבת – אנחנו מאלצים את המוח להיות דרוך ורגיש כל הזמן לפחד, וכך למעשה מזינים את החרדה כל הזמן. גם היסח הדעת צריך לבוא בהיסח הדעת...

הבורח מהפחד הפחד רודף אחריו. צריך לנהוג בדיוק פארקערט: לרדוף אחרי הפחד; תשדר לו שאתה לא מתרגש ולא נבהל ממנו: תתלה על עצמך שלט גדול: 'ברוכים הבאים חרדות ופחדים. תפרוש שטיח אדום ותזמין אותם להיכנס...'.

כל כך הרבה פעמים הרבי מפנה לפרק מ"א ולפרק ל"ג ולמקורות נוספים שהתוכן שלהם: אתה לא לבד! אתה בידיים של הקב"ה! אתה

אנהאלטן | התוועדות סוף שנה

אחד יחיד ומיוחד. "על כפיים ישאונך פן תיגוף באבן רגליך". תניח לדאגות ולפחדים. השלך על השם יהבך.

צריכים לדעת לפעמים להרפות: "הרפו ודעו כי ה' הוא האלוקים", ואז מגלים כי גם הטבע הוא בעצם למעלה מהטבע. יש מטבע לשון שהרבי משתמש הרבה פעמים: 'העלפט מיר דער אוירבערשטער'. אנחנו צריכים לדעת לפעמים את גבולות הכוח שלנו ולפנות לרבי 'העלפט מיר', "אבא אבא הצילני, אבא אבא רחמני". בפרק מ"ד בתניא אומר אדה"ז שצריך להיות בפיו - בלבבך (בשונה מפרק י"ז ששם מדגיש בלבבך - לעשותו אהבה ויראה שמביאים לידי עשייה) להרגיל פיו ולשונו לומר לקב"ה: 'אתה אבא שלי אתה החיים שלי...' הדיבור ישפיע בסוף על הלב. אמונה מלשון להתאמן.

לפעמים כאשר ניגשים להתפלל תוקפים אותנו כל מיני מחשבות וטרדות על משימות דחופות שעלינו לבצע. העצה הפשוטה להתמודד איתם היא לקחת דף ועט או טלפון ולרשום לעצמינו בצורה מסודרת את כל המשימות שרובצות עלינו, עם שעה מדויקת מתי נטפל בהם אחת לאחת. זאת עצה פרקטית שעובדת. הראש נקי ואפשר לגשת לתפילה ברוגע.

היתה נערה חסידית מקראון הייטס שסגרה שידוך עם בחור בעל מידות טובות במיוחד. הכרתי אותו והמלצתי עליו למשפחה. למדתי אתו בישיבה חברותא בלקוטי שיחות, שבועיים לאחר סגירת השידוך הנערה התלוננה על כאבי ראש נוראיים ולאחר כמה בדיקות גילו אצלה ל"ע גידול ממאיר בראש.

לאחר שנודעו לה התוצאות, הדבר ראשון שהיא בחרה לעשות זה

אנהאלטן | התוועדות סוף שנה

זה להיפגש עם חתנה הטרי ולבשר לו את הבשורה המרה. היא ביקשה ממנו לפרק את השידוך: 'למה לך להיכנס למיטה חולה'.

למרבה הפלא הבחור סרב בתוקף. הוא אמר לה שהם באותה סירה: "אם זה היה קורה לפני שסגרנו שידוך זה היה סיפור אחר; אבל כעת ההתמודדות לא רק שלך אלא של שנינו. אנחנו נעבור את זה ביחד לטוב ולמוטב, נחתור יחדיו בספינה עד שנגיע בעז"ה לחוף מבטחים".

מועד החתונה נדחה שוב ושוב ולמרבה הצער הגדול היא נפטרה תקופה קצרה לאחר החתונה.

לפעמים בחור עובר מערבולות לא פשוטים, הוא מגלה בנפשו תהומות שלא הכיר והם מזעזעים את נשמתו מהקצה אל הקצה. יש לו מצבי רוח עולים ויורדים, והוא מחפש קנה סוף להיאחז בו בלב ים. לפעמים צריך לתת פשוט לגל לשטוף אותנו ולהוריד את הראש ולא להיאבק ולבזבז אנרגיה על דברים שלא באמת תלויים בנו.

חשוב לזכור תמיד שאנחנו לא לבד בסירה, גלי הים סוערים מאוד אך גם 'רוח סערה' - עושה דברו. הכל בשליטה. הכל מתנהל במידת טובו וברחמיו הגדולים בצורה הכי טובה והכי מדויקת בשבילנו. 'עמך אנוכי בצרה'. הרבי-הקברניט מנווט את הסירה כל הזמן ביד בוטחת אל חוף המבטחים.

היה אדם בשם סלבה שגר ברוסיה הקומוניסטית ואחר כך עלה לארץ. הוא היחיד בעולם שהצליח לברוח מהבית הכלא הגדול בעולם ששמו ברית המועצות. איך הוא הצליח? הוא הפליג בספינת טיולים - 'קרוז' לעבר קו המשווה ושם בלי שאיש שם לב הוא קפץ באישון לילה אל הים הסוער - בנקודה שהעריך שהיא במרחק שמונה עשרה קילומטר מאיי הפליפינים.

אנהאלטן | התוועדות סוף שנה

למעשה, הרוחות החזקות והגלים הגבוהים גרמו לו להיסחף והוא שהה שלוש שעות ושש שעות בתוך המים. הוא מתאר שהרגע הקשה ביותר היה כאשר כבר הצליח להתקרב ממש קרוב לקו החוף, הוא כבר ראה מרחוק את העצים והסלעים, ולפתע גל גדול החזיר אותו קילומטרים אחורה. ברגע הזה הוא נשבר ואבד את ההכרה ורק בנס התעשת על עצמו ובכוחות מחודשים שחה אל החוף.

כשנמצאים בסוף – זה הכי קשה. סוף שנת הלימודים, ימים אחרונים ממש, וכבר נמצאים רגל אחד בחוץ, הראש עמוק כבר בבין הזמנים. תשפ"ו - סוף הגלות - משוכה אחרונה, 'משיח עומד בפתח ורק צריך לסחוב אותו פנימה' ופתאום כזה גל עצום – ג' תמוז... אבל דוקא עכשיו. כן דוקא עכשיו! צריך להניח את כל החשבונות בצד וללכת על כל הקופה בכל הכח, להיצמד עד קצה אחרון להוראות הרבי, לתקנות ולמבצעים הק', ולא לזוז מהן כמלוא נימה.

הרבי פעם התבטא בחלוקת דולרים לגבי ילדים אוטיסטים שהם לא מתקשרים עם בני אדם אבל עם הקב"ה יש להם תקשורת מעולה.

היו פעם זוג הורים שהילד שלהם אובחן כאוטיסט. הפסיכולוגים והנוירולוגים הציעו להם 'לוותר' על הילד ולשלוח אותו למעון שיקומי כדי שיהיו פנויים להשקיע את כוחם וזמנם בשאר הילדים. 'הוא לא ידבר ולא יתקשר חבל על הזמן שלכם'.

למרות חוות דעת הרופאים, ההורים החליטו שהם לא מוותרים על הילד שלהם, והקדישו לו מדי יום 12 (!) שעות של עבודה אינטנסיבית על פי שיטה מיוחדת.

אנהאלטן | התוועדות סוף שנה

מכיון שהילדים 'על הרצף' לא מצליחים לתקשר היטב עם הסביבה ומעדיפים להישאר ספונים בעולם שלהם; הם ניסו בכל הכח לפרוץ את מסך הזכוכית החוצץ בינו לבינם ולהיכנס לתוך העולם שלו. כל דבר שהילד היה משחק או עושה הם היו עושים אחריו כמו 'תוכי', עד שהצליחו לרכוש את אמונו. וכך לאט-לאט משכו אותו עוד קצת החוצה, ועוד קצת הזיזו אותו מאזור הנוחות שלו. הם מתחו את הגבולות שלו כל פעם בקומה נוספת. עד שהוציאו אותו לגמרי מהמקום שהוא היה שם והעלו אותו על דרך המלך.

אנשי המקצוע שעקבו אחרי המקרה היו המומים מהתוצאות. הילד השתלב במסגרת רגילה ככל הילדים, ואין שום סיכוי שמישהו מבחוץ יבחין היום במשהו חריג.

לפעמים בחור מרגיש בתחתית של התחתית והוא שואל את עצמו: איך יוצאים מכאן?! האם מישהו שומע אותי?! האם מישהו בעולם יוכל להבין את מה שאני עובר?! הוא לא מצליח לתקשר עם הסביבה הקרובה, עם המשפיע, עם ההורים ואפילו לא עם עצמו. תמים יקר, תפוס פינה שקטה וכתוב לרבי הכל; יש מישהו ששומר עליך שלא תיפול. הרבי ירד אליך, יושיט לך יד וישלוף אותך החוצה, צעד אחר צעד עד שתזכה לעלות שוב על דרך המלך.

